

РЕШЕНИЕ

№ 4832

гр. София, 17.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 27.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **10557** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба с вх. № 36011/22.10.2021 г. по описа на АССГ на С. К. К., чрез адв. А. С. Ч. срещу Решение № 1040-21-1019/06.10.2021 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което е отхвърлена жалбата срещу Разпореждане № 0-21-999-00-[ЕГН]/08.06.2021 г. на ръководителя на изплащането на обезщетенията и помощите, с което е отказано изплащането на паричното обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 от КСО, като неоснователна.

Жалбоподателят оспорва посоченото решение, като незаконосъобразно, издадено в противоречие с материалноправните разпоредби, поради което моли да се отмени и вместо него да се издаде ново решение, с което да й бъдат изплатени дължимите обезщетения за отглеждане на малко дете до 2 годишна възраст.

Жалбоподателя твърди, че горестоящият орган не е извършил цялостна и обстойна проверка по отношение на осигурителния й стаж и не е взел предвид фактическата ситуация по казуса. Счита, че така издаденото и потвърденото с него разпореждане № 0-21-999-00-[ЕГН]/08.06.2021 г. е незаконосъобразно, непълно и немотивирано, като излага, че ръководителят на ТП на НОИ - С. град механично е възприел изложеното в процесното разпореждане, без да е извършил реален контрол и проверка на

осигурителния ѝ стаж. Твърди, че издаденото разпореждане е в нарушение на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, тъй като не са посочени фактическите и правни основания за издаване му. Според жалбоподателката в разпореждането няма мотиви относно това за какъв период е обследван осигурителният ѝ стаж по чл. 9 от КСО и за какъв период административният орган стича, че такъв не е наличен.

Излагат се твърдения, че административният орган не е обследвал наличният ѝ осигурителен стаж по чл. 9 от КСО, като по-конкретно посочва този в Република И.. Според жалбоподателя административният орган не се е съобразил с депозирания в НОИ международно издаден и валиден документ U1, съгласно Регламент № 883/2004 г. на ЕО, който като международен нормативен акт от по-висока степен дерогира дори пред разпоредбите на КСО. Жалбоподателката излага, че този осигурителен стаж изпълнява разпоредбите на КСО и дава право на парично обезщетение за временна неработоспособност. В цитираният по-горе документ е отразен трудов стаж за периода от 29.05.2017 г. до 06.05.2019г., който осигурителен стаж и осигурителни вноски са прехвърлени от Република И. в осигурителната система на Република България. Счита, че осигурителният ѝ стаж в друга страна се зачита за осигурителен стаж по чл. 9 от КСО за посочения по-горе период.

В хода на съдебното производство С. К. К., редовно призована не се явява, представлява се от адв. Ч.. Поддържа жалбата, моли същата да се уважи и да се присъдят сторените по делото разноски. Депозира писмено становище по съществото на спора.

Ответната страна -директорът на ТП на НОИ, редовно призован, се представлява от юрк. И., която оспорва жалбата и моли да се отхвърли като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Депозира писмено становище по съществото на спора.

Административен съд София - град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С. К. К. е самоосигуряващо се лице по смисъла на чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО, тъй като е регистрирана като собственик и самоосигуряващо се лице чрез „БИ СОУШЪЛ” ЕООД с ЕИК[ЕИК], считано от 26.04.2020 г. /видно от Справка 22А-деклариран вид осигуряване от самоосигуряващото се лице/.

За изплащане на паричното обезщетение по реда на НПОПДОО в ТП на НОИ - С. град е представила удостоверения по приложение № 9 към болничен лист №Е20200814328 за периода от 18.04.2020г. до 01.06.2020 г. вкл., болничен лист №Е20201286100 за периода от 22.05.2020г. до 02.07.2020 г. вкл., болничен лист №Е20200807591 за периода от 03.07.2020г. до 30.08.2020 г. вкл. и удостоверения приложения № 11 към заявление -декларация за изплащане на парично обезщетение при бременност и раждане по чл. 50 и чл. 51 от КСО, считано от 31.08.2020 г. и Заявление - декларация за изплащане на парично обезщетение за гледане на дете по чл.53 от КСО, считано от 02.06.2021 г. като самоосигуряващо се лице чрез „БИ СОУШЪЛ” ЕООД.

С удостоверение с вх. № P14-21-000-00-[ЕГН]/25.09.2020 г. /л.52/ по приложение № 11 към Заявление - декларация за изплащане на парично обезщетение при бременност и раждане по чл. 50 и чл. 51 от КСО, считано от 31.08.2020 г., моли да ѝ бъде изплащано парично обезщетение за бременност и раждане за остатъка до 410 дни за детето ѝ М. В. К., [дата на раждане]

С удостоверение с вх. № P14-21-000-00-[ЕГН]/02.06.2021 г./л.51/ по приложение № 11 към Заявление - декларация за изплащане на парично обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 от КСО, считано от 02.06.2021 г., моли да ѝ бъде изплатено изплатено парично обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 от КСО и е декларираща, че към датата е осигурено лице за риска общо заболяване и майчинство.

При извършена проверка в информационната система на НОИ е установено, че от 26.04.2020г. /видно от колона „Съотв. вид осигуряване” с отбелязан Код 2 от Справка 22А-деклариран вид осигуряване от самоосигуряващото се лице/ С. К. К. е декларираща, че ще се осигурява за „всички осигурителни рискове без трудова злополука и професионална болест и безработица”. От изложеното е формиран извода, че към датата на настъпване на временната неработоспособност поради бременност и раждане -18.04.2020г. С. К. няма качеството на осигурено лице за риска общо заболяване и майчинство.

Предвид изложеното, компетентното длъжностно лице в ТП на НОИ - С. град е постановило Разпореждане № 0-21-999-00-[ЕГН]/08.06.2021г. на Ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ - С. град, с което на основание чл.10, ал.1 и чл.52а от КСО, е отказало изплащане на парично обезщетение за периода на временната неработоспособност поради бременност и раждане и отглеждане на малко дете, тъй като С. К. не е осигурена за риска „общо заболяване и майчинство”.

С жалба вх. № 1030-21-1114#3 от 29.09.2021 г. С. К. К. е оспорила разпореждането за отказ на парично обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 от КСО с мотиви, че към 02.06.2021 г. лицето не е осигурено за риска „общо заболяване и майчинство“. В резултат е постановено процесното Решение № 1040-21-1019/06.10.2021 г. на директора на ТП на НОИ - С. град. Решението е връчено на 08.10.2021г./л.13/, което е оспорено с жалба до АССГ с вх.№ 36011/22.10.2021г./л.4-5/

В хода на съдебното производство като писмени доказателства са приети представените с жалбата и административната преписка писмени документи, както и допълнително ангажираните от страните, във връзка с дадени от съда указания.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София град, 60 -ти състав направи следните правни изводи:

Видно от данните по делото Решение № 1040-21- 1019/06.10.2021 г. на директор на ТП на НОИ е връчено на неговия адресат на 08.10.2021г., видно от разписка л. 13 от делото, чрез адв. Ч., а жалбата е депозирана до АССГ с вх.№ 36011/22.10.2021г.в АССГ. Съдът констатира, че същата е подадена в 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК от надлежна страна и същата е процесуално допустима. Разгледана

по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал. 2 от КСО, съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 - дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство съгласно чл. 118, ал. 1 от КСО е Решение № 1040-21-1019/06.10.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град. Оспореното Решение № 1040-21-1019/06.10.2021 г. на директора на ТП на НОИ - С.-град, е издадено от компетентен орган видно от приложената по делото Заповед № 1712/17.08.2015 г. на управителя на НОИ /л.47/ Решението отговаря в пълнота на изискванията на чл. 59 от АПК и съдържа всички изискуеми елементи съгласно нормата. Същото е в писмена форма и в него са определени всички елементи, касаещи отказа за изплащане на паричното обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 от КСО.

Разпореждане № 0-21-999-00-[ЕГН] от 08.06.2021 г. отговаря на изискванията на чл. 59 от АПК и съдържа всички изискуеми елементи съгласно нормата. Същото е в писмена форма и в него са определени всички елементи, касаещи отказа за изплащане на паричното обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 от КСО - правното основание за издаването му, фактическите основания, посочено е длъжностното лице, на което е възложено издаването на разпореждания за отказ за изплащане на паричните обезщетения за временна неработоспособност, трудоустрояване, бременност и раждане и за отглеждане на малко дете и помощите на ДОО - длъжностното лице К. П. - главен експерт по осигуряването в отдел ПОВН, на който с изрична заповед № 1015-21-79/03.02.2017 г. на директора на ТП на НОИ - С. град, цитирана в акта, е възложено да издава разпореждания, при изпълнение на възложените функции на административен орган по чл. 40, ал. 3 и ал. 4 от КСО.

По делото липсва спор по фактите, същият е относно приложението на материалния закон и касае законосъобразността на Решение № 1040-21-1019/06.10.2021 г. на директора на ТП на НОИ - С. град и потвърденото с него Разпореждане № 0-21-999-00- [ЕГН]/08.06.2021 г. на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите.

От данните по делото безспорно се установява, че С. К. К. е самоосигуряващо се лице по смисъла на чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО и от 26.04.2020г. е декларирала, че ще се осигурява в фонд „Пенсии” и фонд „Общо заболяване и майчинство” /Справка 22А-деклариран вид осигуряване от самоосигуряващото се лице/. Не е спорно и по делото, че лицето има необходимия осигурителен стаж.

Неоснователни са твърденията в жалбата, че административният орган не е обследвал

осигурителния стаж на С. К. К. и конкретно в И., тъй като не е спорно, че лицето няма необходимия осигурителен стаж. Видно от Регистъра на осигурените лица /РОД/ е, че след това на лицето е отпуснато парично обезщетение за безработица за периода от 07.05.2019 г. до 06.09.2019 г.

С процесното Разпореждане № 0-21-999-00-[ЕГН]/08.06.2021 г. на ръководителя по изплащаното на обезщетенията и помощите на основание чл. 40, ал. 3 от КСО и чл. 47 от НПОПДОО е отказано паричното обезщетение за периода на временна неработоспособност поради бременност и раждане и отглеждане на малко дете, тъй като С. К. не е осигурено лице за риска „общо заболяване и майчинство”.

Съгласно разпоредбата на чл.52а от КСО осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение за отглеждане на дете до навършване на 2-годишната му възраст, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

Следователно правото на парично обезщетение за временна неработоспособност и за бременност и раждане възниква за лицата, които към момента на настъпване на временната неработоспособност са осигурени за риска „общо заболяване и майчинство” по смисъла на КСО.

При преценката дали е осигуряване водещи са разпоредбите, уреждащи възникването, времетраенето, прекъсването и прекратяването на осигуряването.

За изплащане на паричното обезщетение по реда на НПОПДОО в ТП на НОИ - С. град жалбоподателката е представила удостоверения по приложение № 9 към болничен лист №Е20200814328 за периода от 18.04.2020 г. до 01.06.2020 г. вкл. - 45 календарни дни, болничен лист №Е20201286100 за периода от 22.05.2020 г. до 02.07.2020 г. вкл. - 42 календарни дни, болничен лист №Е20200807591 за периода от 03.07.2020 г. до 30.08.2020 г. вкл. - 59 календарни дни.

Видно от представената административна преписка и изложената фактическа обстановка се застъпват два противоречиви факта, а именно, как едновременно жалбоподателката е била във временна неработоспособност и е упражнявала трудова дейност. От една страна С. К. е декларирала, че е започнала трудова дейност, като самоосигуряващо се лице от 26.04.2020 г., а малко преди това на 18.04.2020 г. е във временна неработоспособност.

При анализа на доказателствата по делото се налага извода, че жалбоподателката не е осигурено лице за риска „общо заболяване и майчинство”.

Съобразно нормата на чл. 10, ал. 1 от КСО, осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава прекратяването ѝ. Легална дефиниция на "Осигурено лице", е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО и това е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10,

продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1 - 3 и 5. Самоосигуряващите се лица се смятат за осигурени за времето, през което са внесени дължимите осигурителни вноски по чл. 6, ал. 8, а лицата по чл. 4а се смятат за осигурени за времето, през което са внесени дължимите осигурителни вноски.

От представената по делото справка от РОЛ е видно, че жалбоподателката няма внесени осигурителни вноски и доходи за 2019 г. и 2020 г., поради което към датата на настъпване на временната неработоспособност лицето не е осигурено за риска „общо заболяване и майчинство”. При липса на плащане на осигурителна вноска от самоосигуряващо се лице в пълния дължим размер, тези лица не се считат за осигурени за времето, за което не са направили вноска, поради което и не е възникнало в тяхна полза правото на получаване на обезщетение. Няма данни лицето да е упражнявало трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 от КСО, за да възникне осигуряване.

С. К. от началото като самоосигуряващо се лице от 26.04.2020 г. в „БИ СОУШЪЛ” ЕООД е в непрекъсната временна неработоспособност и не са внесени никакви осигурителни вноски, видно от направените справки в информационната система на НОИ.

От Регистър на осигурените лица се установява, че за нея има подадена декларация с начален ден на осигуряване 26.04.2020 г., което е след началото на временната неработоспособност и няма нито един отработен ден с осигурителен доход, за който се дължат осигурителни вноски.

Законодателят изрично е регламентирал в чл. 53, ал. 5 от КСО, че самоосигуряващите се лица имат право на обезщетение при отглеждане на дете до 2-годишна възраст, когато отговарят на условията по чл. 52а от КСО.

Неоснователни са твърденията на жалбоподателя, че административният орган не е обследвал осигурителния стаж на С. К. и конкретно в Република И., като не се е съобразил с представения документ U1, с който за периода от 29.05.2017 г. до 06.05.2019 г. е полагала труд, тъй като не е спорно по делото, че лицето има необходимия осигурителен стаж. Видно от РОЛ след това на лицето е отпуснато парично обезщетение за безработица за периода от месец май до септември 2019 година, което се установява от представената административна преписка.

От изложеното се установява, че към датата на настъпване на временната неработоспособност поради бременност и раждане - 18.04.2020г., жалбоподателката няма качеството на осигурено лице за риска „ бременност и майчинство", тъй като е заявила, че като самоосигуряващо се лице започва дейност, считано от 26.04.2020 г.

Следователно правилно и законосъобразно е отказано на оспорващата изплащането на обезщетение за отглеждане на малко дете на основание чл. 53 от КСО.

По така изложените съображения жалбата на С. К. К. е неоснователна и като такава не следва да се уважава.

При този изход от спора ответната страна има право на разноски. Същите са поискани своевременно от участвалият по делото процесуален представител. На основание чл. 143, ал. 4 от АПК във вр. с чл. 78, ал. 8 от ГПК в полза на ответника следва да се присъдят съдебни разноски за юрисконсултско възнаграждение. Същите се определят по реда на чл. 24 от Наредбата за правна помощ и се присъждат в размер на 150.00 лв.

Воден от горното, съдът при условията на чл. 172, ал. 2 АПК във вр. с чл. 118, ал. 2 КСО

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата С. К. К., чрез адв. А. С. Ч. срещу Решение № 1040-21-1019/06.10.2021 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което е отхвърлена жалбата срещу Разпореждане № 0-21-999-00- [ЕГН]/08.06.2021 г. на ръководителя на изплащането на обезщетенията и помощите, с което е отказано изплащането на паричното обезщетение за отглеждане на малко дете по чл. 53 от КСО, като неоснователна.

ОСЪЖДА С. К. К. ЕГН: [ЕГН] да заплати на ТП на НОИ С. град сумата от 150/сто и петдесет/ лева представляваща направени по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщението и изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.

СЪДИЯ: